

„Bojovali za nás, my se staráme o ně!“

VETERÁN

5/2017

Zpravodaj projektu ČsOL Péče o válečné veterány

Rozloučení s Jaroslavem Klemešem

Ve věku 95 let zemřel 7. srpna generálporučík **Jaroslav Klemeš**, hrdina a veterán druhé světové války. Byl posledním žijícím výsadkářem vyslaným za války z Velké Británie do Československa.

Príslušník československého zahraničního odboje Jaroslav Klemeš se narodil 31. ledna 1922. Jeho otec se zapojil do odbojové činnosti, za kterou byl v roce 1943 popraven. On sám již v roce 1940 jako 18letý překročil hranice do Maďarska a přes Sýrii se dostal do Francie. Zde se zapojil do bojů v řadách spojovací čtyry. Po pádu Francie se dostal

do Velké Británie. Od poloviny roku 1942 se připravoval na shoz na území protektorátu. Dne 2. května 1944 byl v rámci výsadkové operace Platinum, do které byl zařazen jako radiotelegrafista, přepraven lodí na základnu Bari v Itálii. V noci z 16. na 17. února 1945 byl vysazen u Nasavrk na Chrudimsku. Skupina pracovala v rámci ilegální organizace R-3 a v závěru války se zúčastnila Pražského povstání.

Za své zásluhy získal Jaroslav Klemeš Československý válečný kříž a další ocenění. V roce 1997 mu byla udělena Medaile za hrdinství a v roce 2016 obdržel nejvyšší státní ocenění, Řád Bílého lva.

Poslední rozloučení s válečným hrdinou se konalo 14. srpna. Čest jeho památce!

red.

Jaroslav Klemeš (první sedící zleva) ve výcvikovém táboře ve Velké Británii

Z OBSAHU

Moudrost v jeho duši 2

Mikuláš Ganišin na pochodu 3

Připomínka zborovské bitvy 3

Služba na přísně střežené hranici 4

Moudrost v jeho duši

Ing. Bořivoj Sedláček, válečný veterán, zahraniční voják a partyzán, působí stále svěžím fyzickým dojmem i myslí. Dlouholetý funkcionář oslavil počátkem srpna 90. narozeniny.

Za války v jugoslávské armádě či v bojích u partyzánské jednotky poznal válečná zvěrstva, o kterých nechce ani hovořit. Gratulantům vysvětlil i jiné pojetí partyzánského boje v Jugoslávii oproti našim protektorátním taktikám. Přesto se účastníci slavnostního dne dozvěděli vše podstatné z jeho bohatého života. Připravil si řadu fotografií rodinných i válečných, a zejména z těch poválečných let. Bylo znát jeho radost ze všech prožitých chvil pohody.

Koníčkem Bořivoje Sedláčka vždy bylo zemědělství a vinařství. Za chalupou má dodnes na 250 vinných hlav a z jejich bohatých hroznů vyrábí poctivé víno. Z odrůd má nejraději vlašský ryzlink, ale může i chardonnay. Dodnes jezdí po vinohradě s traktůrkem a s láskou obdělává úrodnou půdu. Z jeho verbálního projevu číší moudrost a radost ze života, která se přenesla i na všechny přítomné.

Text a foto: **Jan Kux**

Váleční veteráni Bořivoj Sedláček (vlevo), Oldřich Axman a Jan Hronek

Milá návštěva u Naděždy Liškové

Začátek července byl pro válečnou veteránku **Naděždu Liškovou** obdobím, kdy s potěšením přijala několik návštěv. K narozeninám jí přišli blahopřát také zástupci ČsOL.

V době 2. světové války se společně se svými rodiči zapojila do hnutí odporu proti fašismu na Frýdecko-Místecku. V regionu operovala partyzánská skupina Jiskra a v mladičké Naděždě našli partyzáni smělou a aktivní pomocnici. Kopce kolem Fryčovic, kde s rodiči bydlela, znala velmi dobře.

V osmaosmdesáti letech, kdy na ni již dolehly různé zdravotní komplikace, se Naděžda Lišková musí více spoléhat na pomoc okolí. Žije nyní v Domově s pečovatelskou službou ve Frýdku-Místku, kam se přestěhovala počátkem letošního roku. Ze změny bydliště zpočátku neměla radost, ale nyní si na nové prostředí začíná zvykat. Jistě tomu napomohlo i to, že si v domově svou upřímnou povahou získala přátele.

Drahá sestro Naděždo, přejeme slunné dny a ještě hodně hezkých setkání se sousedy i vyslanci naší jednoty ČsOL Opava.

Text: **Magda Hrstková**

Foto: **Václav Krejčí**

Petr Beck čestným občanem Bruntálu

Válečný veterán **Petr Beck** se narodil roku 1927 na Bruntálsku a městu Bruntál zůstal věrný po celý život. Jeho odhodlání čelit pohnutému osudu i věrnost městu byly odměněny udělením čestného občanství města Bruntál.

Červenec 1942 byl spojen s transportem celé rodiny Petra Becka do Terezína, kde Petr pracoval v elektrárenské dílně. S posledním terezínským transportem (1944) musela odjet i Petrova rodina do Osvětimi. A on se – na základě vlastního rozhodnutí – přidal. Hned na vlakové rampě byli rozděleni. Maminku a bratra již nikdy neviděl. V lednu 1945 se ocitl v pochodu smrti, riskoval – a přežil.

Byl zachráněn Rudou armádou, jejímž členem byl až do srpna 1945. Po válce se shledal s otcem a společně se vrátili do Bruntálu.

O svůj životní příběh se válečný veterán ochotně dělil s mládeží v bruntálských školách. O tom, že je významnou osobností regionu, svědčí návštěva starosty Bruntálu **Petra Ryse**, který u příležitosti devadesátin zavítal na pravidelnou páteční schůzku jubilanta s přáteli, aby osobně předal blahopřání i dar města. Ke gratulantům se 22. července připojili také zástupci ČsOL **Antonín Zgažar** a **Václav Krejčí**.

Jubilujícímu čestnému občanovi Bruntálu přejeme pohodu a zdraví

do dalších let v kruhu milující rodiny, jistou ruku za volantem i radost ze čtyřnohého kamaráda.

Text: **Magda Hrstková**

Foto: **Václav Krejčí**

Petr Beck s manželkou Ludmilou

Na počest válečné veteránky Vandy Biněvské

Všichni účastníci převzali Pamětní list, na kterém je fotografie 18leté Vandy s ostřelovací puškou. Fotografie pochází z března roku 1943.

Členové ČsOL Kladno si přijeli do Družce zastřílet na počest válečné veteránky **Vandy Biněvské**. Letošní 7. ročník střelecké soutěže se vyznačoval nejvyšší účastí, na střelnici se nás sešlo 42. Zúčastnila se také válečná veteránka **Věra Holubová**, sestra Vandy Biněvské, a členové ČsOL Praha 6. Akce se konala pod záštitou hejtmanky Středočeského kraje. Před samotným zahájením střelb ze samopalu vzor 58 jsme

si připomněli památku padlých u Zborova. Střelby provázela dobrá nálada a odhodlání nastřílet co nejvíce bodů. Funkce rozhodčího byla svěřena zkušenému **Pavlu Zajícovi**. Průběžné výsledky napovídaly, že konkurence je vysoká a na vítězství dosáhnou jen ti nejlepší. Jak to letos dopadlo? V kategorii mužů si 1. místo vystřílel **Jan Šubrt** s 99 body. Na 2. místě se umístil **Ivan Holeček**

s 98 body a 3. místo patřilo **Pavlu Vaňkovi** s 97 body. V kategorii žen se na 1. místě umístila **Jitka Lenková** s 99 body, na 2. místě **Anna Vaňková** s 92 body a 3. místo si vystřílela **Vlasta Kylichová** se 70 body. Letos se v ní zřejmě probudila legionářská krev a odvaha dcery ruského legionáře **Jana Bohuslava Kozelky**.

Text: **Eva Armeanová (red. kráceno)**
Foto: **Ivan Holeček**

Mikuláš Ganišin na pochodu

Válečný veterán **Mikuláš Ganišin** se zúčastnil, jako čestný host, na pozvání předsedy jednoty ČsOL Frýdek-Místek **Petra Majera** 5. ročníku Legionářského marše. Pochodu k mohyle a Památníku legionářů na kopci Polední (672 m) u Bystřice nad Olší se zúčastnilo několik stovek poutníků a hostů.

Se svou zdravicí na závěr programu k přítomným promluvil br. Mikuláš Ganišin. Víme o něm, že na počátku války narukoval do maďarské armády, ale asi po roce přešel k Rudé armádě. V jejích řadách prošel boji o Duklu, Liptovský Mikuláš až do Prahy. Je také posledním žijícím občanem obce Lučina, který stavěl od prvního výkopu Žermanickou přehrady.

Jeho účast na akci umožnilo nejen překrásné počasí, ale hlavně doprovod dcery Heleny. Poděkování za starost a péči o br. Mikuláše Ganišinu, který v říjnu oslaví 95. narozeniny, patří celé rodině.

Text a foto: **Václav Krejčí**

Připomínka zborovské bitvy

Na otevření výstavy dorazila i řada druhoválečných veteránů. Generálporučík **František Malenínský** se pozdravil s válečným veteránem **brig. gen. Miloslavem Masopustem**

Ve středu 28. června se před budovou Generálního štábu AČR konala vernisáž výstavy s názvem Bitva u Zborova. Výstavu zahájil zástupce náčelníka GŠ generálporučík **František Malenínský**. Připomněl, že naši vojáci byli odhodláni přinést i tu největší oběť za vznik státu, který v té době ještě neexistoval.

Na výstavních panelech byl představen boj Čechů a Slováků za samostatný stát. Zaujaly dobové fotografie vojáků, zákopů, zbraní i vojenské mapy. Text na panelech se týkal i dobrovolníků, kteří bo-

jovali ve Francii, v řadách srbské armády i armády Velké Británie. Touhu po míru i obavu ze smrti připomněl květ pomněnky, utržený v den bitvy 2. července 1917 dobrovolníkem **MUDr. Bedřichem Opletalem**, který napsal: „Utrhnul jsem je během „oddychu“ při prvním útoku na přední nepřátelskou linii v údolí u Josefůvky blíže Cecůvky a vložil rychle do dopisu pro Ljusínku na rozloučenou.“

Text: **Eva Armeanová (red. kráceno)**

Foto: **Viktor Meca**

Výstava na Vítkově

V rámci oslav 100. výročí bitvy u Zborova připravila Československá obec legionářská ve spolupráci s Národním muzeem výstavu v prostorách Národního památníku na Vítkově. Výstava bude přístupná do konce letošního roku.

Foto: **Erik Štrégl**

GRATULUJEME NAŠIM JUBILANTŮM

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v dubnu

85 let

Miloslav Kostecký

90 let

Karel Bořuta
Jarmila Foralová
Julie Janíčková
Rudolf Kopal
Věra Pokorová
Vladimír Polívka

Boris Valníček
Vladimír Vendl

95 let

Alexander Burger
Oldřich Cech
Karel Doubek
Jan Iljaš
Jarmila Míčková
Jiřina Ontlová
Štefan Vlček

Zvláštní blahopřání ke 101 rokům

Luisa Matlová

Blahopřejeme ke kulatým narozeninám v květnu

90 let

Eduard Brda
Božena Ivanová
Štefan Pavlovský
Adolf Röhler
Jaroslav Sitar

95 let

Miloš Černý
Rostislav Hlaváček
Anna Jeníková
Jan Ježek
Vladimír Prchal
Vasilina Vorobčuková

NOVODOBÍ VETERÁNI

Služba na přísně střežené hranici

Desátník **Mojmír Sapák** z Ochozu u Brna je válečným veteránem od loňského roku. Když nastoupil na podzim roku 1952 základní vojenskou službu do pražského Motola, netušil, že skončí až v daleké Koreji na 38. rovnoběžce. Řidičák si přinesl z civilu, a tak byla dána jeho specializace.

V červenci 1953 po kvalifikačních testech, zdravotních prohlídkách a očkování začalo vagónování techniky a vojenského materiálu. Vlak se přes celou Asii prodíral celé tři týdny. Rád vzpomíná na jízdu, na obrovské řeky a mosty na magistrále kolem mohutného Bajkalu, ale i na přivítání na území Číny. Na Korejském poloostrově sloužil v Pamundžaji. V té době zde bylo asi tři

sta našich vojáků včele s generálporučíkem **Františkem Burešem**.

Veterán Mojmír Sapák měl ve službě tak trochu štěstí. Jezdil s džípem a převážel zásoby pro polní kuchyň. Vozil i dřevo na nákladní Tat-

ře, která se osvědčila jako vynikající přepravní vozidlo. Bydlel v chatce pro dva, postavené z rýžové slámy s omítkou. Pamatuje spousty kráterů po bombách přímo v rýžových polích, zmije mambo, které zne-příjemňovaly život, ale i výměny zajatců na obou stranách linie. Dodnes je demilitarizované pásmo nejpřísněji střeženou hranicí na světě.

Po návratu z vojenské služby pracoval celý život v Zetoru jako silnoproudař. Dnes je spokojený důchodce. Rád vzpomíná i na myslivost, které se věnoval s bývalým partyzánem **Hubertem Hanikou** ze sousedních Hostěnic. Do krátkého medailonku nejde vtěsnat vše. Lépe se vzpomíná na radostnější chvíle. Takových přejeme našemu novodobému veteránovi co nejvíce.

Text a foto: **Jan Kux**

Tip na akci: V letošním roce má Československá obec legionářská opět tu čest zúčastnit se dne 12. listopadu v rámci Remembrance Sunday pochodu po třídě Whitehall a dalších akcí, které jsou součástí oslav konce první světové války a vzpomínek na padlé. Po boku účastníků z Velké Británie a Commonwealthu bude i česká skupina, tvořená válečnými veterány a členy ČsOL.

V rámci projektu Péče o válečné veterány bude organizována cesta účastníků v maximálním počtu 20 osob. Přihlášení zájemců o účast je možné do 31. srpna na mailové adrese projektpovv@csol.cz. Bez registrace není ani individuální účast na akci možná. Upozorňujeme, že cesta a účast na akci není sponzorována a bude na vlastní náklady účastníků.